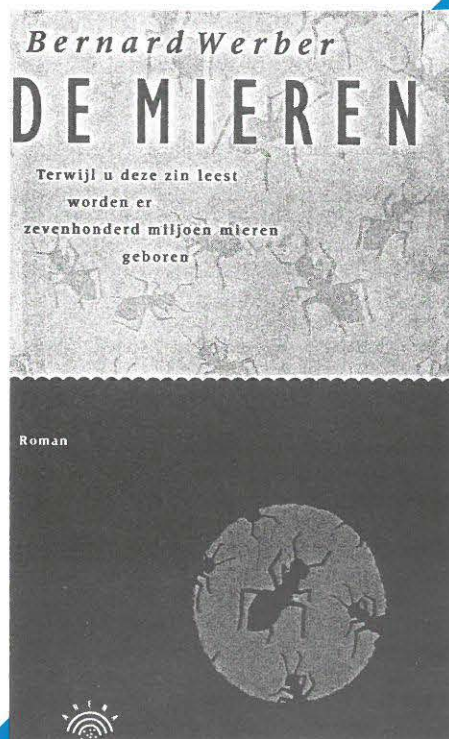

MIEREN

Review of a thrilling story about ants and human beings. The author is an expert on ant behaviour.

Vanuit het Frans is onlangs de roman "De Mieren" van Bernard Werber vertaald waarin natuurlijk mieren een zeer belangrijke rol spelen. Eigenlijk spelen in de roman twee uitermate spannende verhalen naast elkaar, één vanuit het gezichtspunt van de mieren en één vanuit dat van de in hun nabijheid levende mensen. Aan het eind van het boek blijkt dat de beide verhalen uiteindelijk wonderwel in elkaar passen. De schrijver is duidelijk een groot kenner van de biologie van de mieren en hij weet zich uitstekend in te leven in de "denkwereld van de mieren". Bosmieren, argentinse mieren maar ook termieten worden van binnenuit beschreven. Na het lezen van het boek is mij voorgoed duidelijk hoe belangrijk geuren zijn in het leven van de mieren. En hoe een mierenvolk reageert op een mens die zomaar een aantal

verkenner plattrapt. Ook de beschrijving van het oversteken van een snelweg door enkele mieren wordt zeer realistisch beschreven, maar alles steeds vanuit de gezichtshoek van de mieren. Zo wordt ook het woord snelweg niet genoemd maar al lezende wordt steeds duidelijker waar het om gaat.

Slechts op één punt heb ik even mijn wenkbrauwen gefronst, namelijk toen werd gesproken over het popstadium van termieten. Dat kan namelijk niet echt waar zijn omdat termieten een onvolledige gedaanteverwisseling kennen. Een popstadium komt alleen voor bij insecten die een volledige gedaanteverwisseling kennen. Bedoeld is waarschijnlijk de laatste vervelling van nimf naar volwassen insect. Die vervelling lijkt nl. een beetje op een popstadium.

Mieren hebben een hoog ontwikkelingsniveau en in een mierennest wordt met behulp van geuren heel wat met elkaar overlegd. De schrijver heeft een levendige fantasie en hij acht het mogelijk dat ooit de mens met de mieren van gedachten zal kunnen wisselen. Al met al is het een leeswaardige roman geworden die beslist spannend is te noemen. Vooral het eind van het boek is wat dat betreft bijzonder geslaagd.

Voor mensen die graag en veel lezen en die tegelijk wat op willen steken van de biologie van de mieren is het aan te bevelen om het boek eens ter hand te nemen. Het is geen eenvoudig boek maar wel uiterst boeiend. (Uitgeverij Arena, Amsterdam).

J.T. de Jonge.